

Το μαρτυρικό τέλος του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

Άγιοι, Νεομάρτυρες.

Είναι η 23η Αυγούστου του 1779. Ο ταπεινός ρασοφόρος Πατροκοσμάς βρίσκεται στο Κολικόντασι του Μπερατιού. «Εδώ κηρύσσει το ύστατον τον λόγον του Θεού. Το κήρυγμά του τούτο αποτελεί το κύκνειόν του άσμα. Λαός πολύς, ως πάντοτε συγκεντρούται, δια να ακούση τον ιεροκήρυκα». Οι στρατιώτες του Κουρτ πασά τον συνέλαβαν, χωρίς να του ανακοινώσουν καμμιά κατηγορία.

«Τότε εκατάλαβεν ο ευλογημένος διδάσκαλος, πως έχουν να τον θανατώσουν· όθεν εδόξασε, και ευχαρίστησε τον Δεσπότην Χριστόν, όπου τον ηξίωσε να τελειώση τον δρόμον του Αποστολικού κηρύγματος με Μαρτύριον. Έπειτα στραφείς προς τους καλογήρους, οπού τον συνόδευαν, τους λέγει εκείνον το ψαλμικόν: “Διήλθομεν δια πυρός και ύδατος και εξήγαγες ημάς εις αναψυχήν”· και όλην εκείνην την νύκτα εδοξολόγει με ψαλμούς τον Κύριον, χωρίς να δείξη ολότελα κανένα σημείον λύπης δια την στέρησιν της ζωής του, αλλά μάλιστα φαινόμενος χαριέστατος εις το πρόσωπον, ωσάν να επήγαιεν εις χαρές και ξεφαντώματα».

Όταν ξημέρωσε οι επτά δήμιοι τον οδήγησαν στο ποτάμι, τον Άψο. «Τον κάθησαν κοντά εις ένα δένδρον και ηθέλησαν να του δέσουν τα χέρια, αλλ' εκείνος δεν τους άφησε, λέγοντάς τους ότι δεν αντιστέκεται, αλλά κρατεί σταυρωμένα τα χέρια του ωσάν να του τα είχαν δέσει»... «Καθώς προσευχόταν ευλόγησεν τον κόσμον σταυροειδώς και εκεί ήταν ένα δένδρον και εβγάνοντας το σχοινίον από το άλογον τον έδεσαν από τον λαιμόν και τον έπνιξαν, και έτσι παρέδωσεν την αγίαν του ψυχήν εις χείρας του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και ευθύς τον εγύμνωσαν από όλα τα φορέματα όπου είχεν, έξω από ένα παλαιοβράκι, όπου δεν το έβγαλαν και τον έρριψαν εις το ποτάμι», γράφει απλά και λιτά ο Ζηκο–Μπιστρέκης, ένας από τους μαθητές και ακολούθους του Πατροκοσμά, εκείνες τις δύσκολες ώρες.

Τον Ζηκο–Μπιστρέκη τον έπιασαν και τον φυλάκισαν μαζί με κάποιους άλλους στο μοναστήρι της Αρδενίτσας και τους φύλαγαν να μην έλθουν σε επαφή με τους κατοίκους και διαλαλήσουν τον απαγχονισμό του Αγίου.

Και συνεχίζει ο Ζηκο–Μπιστρέκης: «Υστερα πήραν θέλημα οι χριστιανοί να τον εβγάλουν και εγύριζαν με καμάκια και με δίκτυα και δεν τον εύρισκαν. Υστερα ένας παπάς, Μάρκος ονόματι, κάμνει τον σταυρόν και πηγαίνει με το μονόξυλον, και ω του θαύματος! Ευθέως εφάνη εις το νερόν ορθός, και τον επήρεν, και τον πηγαίνει εις την εκκλησίαν ευθύς εις Καλλικόντασι και ήταν κοντά βράδυ και τον έψαλαν και τον έθαψαν».

Οι Χριστιανοί τον ενταφίασαν στον νάρθηκα της εκκλησίας των Εισοδίων της Θεοτόκου στο Κολικόντασι της Β. Ηπείρου, σε απόσταση 10' από το ποτάμι, στις παρυφές του γειτονικού χωριού Μουγιαλή, «αρχιερατεύοντος εν Βελεγράδοις Ιωάσαφ, ος και αυτός ην παρών εις τον ενταφιασμόν του Αγίου».

Τον κρέμασαν στις 24 Αυγούστου 1779, ημέρα Σάββατο. Η αγία ψυχή του πήγε κοντά στον Πλάστη. Στη γη έμειναν οι γιγάντιοι σταυροί που έστηνε σε κάθε χωριό που επισκεπτόταν. Έμειναν οι ναοί, τα Σχολεία, η φλόγα που άναψε στις καρδιές. Αυτή η φλόγα λαμπάδιασε και άπλωσε το φως της ελευθερίας.

Στο μέρος όπου ο παπά–Μάρκος ανέσυρε από τον Άψο το ιερό λείψανο, «οι άνθρωποι του τόπου έχτισαν αμέσως ένα μικρό εκκλησάκι που ήταν, χωρίς αμφιβολία, η πρώτη επώνυμη εκκλησία προς τιμή του Νεομάρτυρα. Αργότερα την είπαν Μικρό Άγιο Κοσμά».

Στον τόπο που τον έθαψαν, «μερικά χρόνια αργότερα ο Αλή πασάς των Ιωαννίνων, ο οποίος του είχε δείξει την εύνοιά του, ύψωσε μεγάλο μοναστήρι, όπου κατά την επέτειο του θανάτου του συνέρρεαν εκατοντάδες προσκυνητών και αγρυπνούσαν με προσευχές γύρω από τον τάφο του».

«Μετά δε την τελευτήν του Αγίου, ταύτα ηκολούθησαν. Ο Κουρτ πασάς εμετανόησε διατί εγελάσθη, και δια μάταιον κέρδος εθανάτωσε τοιούτον αθών και ειρηνικόν άνθρωπον. Όθεν εμήνυσεν εις τον Χόντζαν του να αφήση τους καλογήρους του Αγίου, οπού είχαν εις φύλαξιν, να υπάγουν εις την άνωθεν Μονήν της Θεοτόκου και εκεί να κάθωνται, οίτινες πηγαίνοντες εύρον ενταφιασμένον το Άγιον Λείψανον, και δια να λάβουν πληροφορίαν περισσοτέραν του Μαρτυρίου του, το εξέθαψαν ομού με άλλους ιερείς και χριστιανούς, και με όλον όπου ήτον τρεις ημέρας μέσα εις τον ποταμόν, καθώς ο Ιωνάς εις την κοιλίαν του κήτους, όμως καμμίαν διαφοράν ή δυσωδίαν δεν είχεν, αλλ' ευωδίαζεν όλον, και εφαινέτο ωςάν να εκοιμάτο. Και αφού το ησπάσθησαν ευλαβώς, πάλιν το ενταφίασαν εις τον ίδιον τόπον».

Από το βιβλίο: Μαρία Αλ. Μαμασούλα, Ο Εθναπόστολος Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός. Έκδοση «Ενωμένη Ρωμηοσύνη», 2016, σελ. 119.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>